

sluttet sig til de mangeaarige Bestræbelser for at indskrænke Fæsteendommen ved dette Overgang til Selveendommen. Det ærede Medlem for Bisborgs Amts 2den Valgkreds (Bregendahl) er nu — og det glæder mig overordentlig — blevet en af dem, der støtte Hovedtanken i dette Forslag, efterat han tidligere har været en af denne Sags bestemte Modstandere, og efterat dette ærede Medlem, hvem vi i saa mange Aar have agtet som vor Formand, har vedkjendt sig at ville understøtte den Hensigt, som det foreliggende Forslag har, nemlig at udbrede Selveendommen, troer jeg ikke, at noget Ministerium vil være istand til at standse denne Sag. Vel gif det Medlem af Folkethinget, som sidst alene stemte imod Selveendomsloven, kort efter denne Afstemming over til at indtage en Plads paa Ministerbænken, men paa samme Ministerbænk kom ogsaa til at sidde to ærede Medlemmer af Folkethinget, der med stor Bevillie og Kraft havde understøttet det samme Lovforslag, og af disse to Medlemmer er den ene Ministeriets Formand. Efter disse Præcedenter troer jeg, man var berettiget til at vente et Program angaaende denne Sag fra Ministeriet, men jeg kalder det ikke for noget Program, at den ærede Indenrigsminister Slag for Slag afparerer hver enkelt af de Paragrapher, som findes i det foreliggende Forslag. Det Gæste, som den ærede Indenrigsminister har troet at burde skabe, er allerede casjeret af Folkethinget; det var hans Forslag om Bøndergaardens Bortforpagtning. Jeg troer ikke, at den ærede Indenrigsminister igaar sagde, at hans Udtalelser fremkom paa Ministeriets Begne, eller at dette ikke havde noget andet Program end de Paragrapher, der fremkom om Bøndergaardens Bortforpagtning. Indtil jeg hører det bestemt udtalt, er jeg tilbøielig til at antage, at det er den ærede Indenrigsministers personlige Stilling, han her forsøger overfor Rigsdagen, uden dertil at have det samlede Ministeriums Tilstemning. Det skulde gøre mig ondt, om den ærede Minister kunde afgive en Erklæring om, at han havde talt paa hele Ministeriets Begne. Den Sag, her foreliggende, er saa vigtig, den er mere end nogen anden Sag haaren af den

offentlige Mening; det en Sag, som mere end nogen anden antænder og brænder i den offentlige Mening omkring i Landet, og det skulde derfor gøre mig ondt, om den ærede Minister skulde kunne sige os, at hans Udtalelser fremkom paa det samlede Ministeriums Begne, thi en saadan Erklæring fra hans Side vilde vistnok bringe et spændt Forhold tilveie imellem Ministeriet og en stor Deel af Thingets Medlemmer, der paa en uheldig Maade vilde virke tilbage paa andre Sager. Den ærede Minister kan vistnok forhindre, at dette Forslag bliver til Lov, men derpaa sætter jeg heller ingenlunde Priis. Hvad jeg sætter Priis paa, er, at Regjeringen vil erklære, at det er dens Hensigt, og at den anseer det som sin Opgave at komme med et Forslag, der kan bringe en Løsning af dette Forhold tilveie. Jeg holder ingenlunde eenstidig paa det Forslag, som her er lagt frem, og jeg holder heller ikke paa de Ændringer, som Fleertallet har stillet og udgivet som Forbedringer. § 10 i Lovforslaget indeholder en af de Tanker, hvorpaa det forrige Ministerium syntes at vilde danne et Program for Fæstesagens Fremme, nemlig den Tanke, at Kjøberne af Fæstesteder strax faae fri Gaard over Fæstejorden, men forsaavidt jeg har forstaaet de Ændringsforslag, som Fleertallet har stillet, gaae de ud paa at tage den Frihed bort, som Forslagets § 10 indrømmer. Jeg vilde sætte Priis paa, om det ærede nuværende Ministerium vilde slutte sig til det Program, som blev fremsat af den forrige Indenrigsminister i sidste Vinter, ialtfald saaledes, som den samme Minister senere baade her og i Landstinget modificerede sine Erklæringer. Jeg troer for mit Vedkommende at have gjort den Erfaring, at der ikke er nogen egentlig Fare for, at den Fæstejord, som sælges til Eiendom, skulde blive opkjøbt af Godseterne og brugt til Dannelsen af nye Hovedgaarde, og jeg mener derfor, at et Forslag som det, der ligger i Lovforslagets § 10, meget vel kunde gaae igjennem her i Thinget, uden at der deraf kunde flyde farlige Følger. Jeg gjør denne specielle Bemærkning for at sikkre mig imod den Behæidelse, at jeg eenstidig vil det Samme som Forslagsstilleren eller som Ud-